

1 Σεπτεμβρίου - 30 Οκτωβρίου

2 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΣΚΥΡΟ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΥΡΜΠΑΝΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΜΑ

Στην κτηνοτροφική Σκύρο θεωρούν τον άγιο Μάμα τσοπάνη! Τον παριστάνουν με στραβό ραβδί στο χέρι. Του χαρίζουν αρνιά "για να 'χει κι εκείνος το κοπάδι του, να μη ζηλεύει, να φυλάει τα δικά τους και να μνημονεύονται τα ονόματά τους στην αγία Πρόθεση". Έτσι, λοιπόν, στο πανηγύρι του, το βράδυ της παραμονής, σφάζουν αρνιά, κάτω απ' την καρδιά. Στρέφουν το κεφάλι του αρνιού προς την εκκλησιά, αφού το ακουμπήσουν πάνω στο πεζούλι, στο μεγάλο άγνε (= λυγαριά) και το σφάζουν. Το αίμα του προσέχουν να τρέξει μέσα στο αυλάκι, μαζί με το διαυγέστατο νερό, που είναι αγίασμα, βγαίνει κάτω από το ιερό της εκκλησίας του αγίου Μάμα στη νησί. Την επομένη, παίζουν μπουγέλα με το νερό του άη Μάμα "για καλό"...



ΦΩΤ. Π. ΚΟΥΡΟΥΠΗΣ

8 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ "Η τελευταία ελπίδα φυγής..."

Τιμάται το γενέσιο της Θεοτόκου. Μεγάλο πανηγύρι στην Ι.Μ. Στομίου του Αώου (2 ώρες πεζή από την Κόνιτσα). Γράφει σχετικά ο Γ. Λυμπερόπουλος: "Στις 8 Σεπτέμβρη, τελευταία ελπίδα φυγής, το πανηγύρι στο μοναστήρι του Στομίου. Το ξενύχτι την παραμονή του πανηγυριού, στην αυλή του μοναστηριού, μέσ' στην χαράδρα του Αώου, ανάμεσα στις αναμμένες φωτιές ...". Και σήμερα πολλοί - ιδίως νέοι - κατασκηνώνουν από την προηγούμενη στο προαύλιο της εκκλησίας, και με γλέντι και χορό αποχαιρετούν το καλοκαίρι...

12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΝΙΓΡΙΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΕΡΑΚΙΝΑ

Την όμορφη και λυγρή Νιγριτιανή, η οποία γύρω στο 1870 επήγε στο πηγάδι να βγάλει νερό, έχασε την ισορροπία της, γιατί ο νους της φτερουγούσε στον αγαπημένο της, τον Τριαντάφυλλο, και έπεσε μέσα και πνίγηκε, τιμούν οι συντοπίτες της. Κατ' άλλη παράδοση, έπεσε και πνίγηκε για να μην πέσει στις ορέξεις των Τούρκων. Όπως και να 'χει τις φωνές της και τον θόρυβο που έκαναν τα βραχιόλια της κατά το πέσιμο άκουσε ο αγαπημένος της, φώναξε όλο το χωριό, αλλά μάταια. Η καλή του είχε πια πνιγεί... Μα οι δικοί της φροντίζουν να είναι ζωντανή η μνήμη της, με τον ιδιαίτερο χορό, το τραγούδι, το γλέντι, γύρω από το ιστορικό πηγάδι...

14 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΔΩΔΩΝΗ ΓΙΑ ΤΟ 3/40 ΣΥΝΤΑΓΜΑ

Στις 14 Σεπτεμβρίου 1944 έγινε περίφημη Μάχη της Δωδώνης, μεταξύ Γερμανών και του 3/40 Συντάγματος του Ανυψώσεως του Τιμίου Σταυρού. Οι Γερμανοί οπισθοκρούσαν. Η τελευταία μάχη της περιοχής. Οι Γερμανοί αιχμαλώτισαν Δωδωνάιους. Το 3/40 Σύνταγμα του ΕΔΕΣ του Ναπ. Ζέρβα έκλαυσε 12 θύματα. Κάθε χρόνο, τέτοια ημέρα, στον Άγ. Νικόλαο, πλάι στον αρχαιολογικό χώρο, τελείται Θεία Λειτουργία και μνημόσυνο υπέρ της αναπαύσεως της ψυχής των πεσόντων στην μάχη αυτή, το γλέντι, γύρω από το ιστορικό πηγάδι...

ΣΤΗΝ ΛΕΚΑΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΑΤΑΤΑΣ

Την πρώτη εβδομάδα του Σεπτεμβρίου (περίπου 8-9) στην Λεκάνη Κεγχρόκαμπου Καβάλας γίνεται η Γιορτή της Πατάτας. Βράζουν τις πατάτες τους με χίλιους δυο τρόπους και τις απολαμβάνουν όλοι μαζί.

23 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΓΕΡΓΕΡΗ ΓΙΑ ΝΑ ΛΥΘΟΥΝ ΟΙ ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΙΣ ...

Γίνεται στο Εξωκλήσι τ' άη Γιάννη, στο δάσος του Ρούβα, στο χωριό Γέργερη Ηρακλείου Κρήτης, στις Ν. παρυφές του Ψηλορείτη. Μια εορτή των βοσκών και των κτηνοτρόφων. Από παλαιά, όσο είχαν διαφορές, ασπάζονταν την εικόνα και τις έλυναν! Το μικρό Εξωκλήσι εκτίσθη επί οθωμανοκρατίας. Τότε το δάσος ανήκε στον μεγαλοκτηνοτρόφο αγά-Μουλά. Τα πλούτη του τον έκαναν να είναι βλάσφημος. Όταν το παράκανε, έπεσε χιόνι, που σκέπασε τα ζωά του! Έτσι ο αγάς από πολύ πλούσιος έγινε με μιας πάμπωχος!

2 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΣΤΙΣ ΠΕΝΤΕ ΒΡΥΣΣΕΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΟΝΤΙΟΥΣ ΖΙΠΠΟΦΟΡΟΥΣ

Εορτάζει ο άγιος Θεόδωρος ο Γαβράς. Πανηγυρίζει η ανιστορημένη μονή του στο χωριό Πέντε Βρύσες Λαγκαδά, με λαμπρότητα και κατάνυξη, με την σύμπραξη του ποντιακού σωματείου "Αγ. Θεόδωρος Γαβράς" Θεσσαλονίκης. Μετά την πανηγυρική θεία λειτουργία περιφέρεται η θαυματουργή εικόνα του, την οποία φέρουν τιμητικώς ζιπποφόροι νέοι. Το πανηγύρι κλείνει με χορούς και τραγούδια του Πόντου.

9-15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΕΜΠΟΡΟΠΑΝΥΓΥΡΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΑΤΕΙΑ

Κάθε 9-15 Οκτωβρίου γίνεται στην Ελάτεια Φθιιώτιδος - όπου ευρέθησαν τα αρχαιότερα γεωργικά εργαλεία στην Ευρώπη! - μεγάλη εμποροπανήγυρις, απομεινάρι ακόμη μεγαλύτερας ζωοπανηγύρεως που γινόταν στο χωριό. Σήμερα θα ιδείτε να πωλούν ζαχαρωτά, καραμέλες, κλπ. και θα σας θυμίσει άλλες εποχές... Ιστορικά έμειναν εδώ τα "παζάρια του Μανώλα". "Πάρε 100 δρχ. δεν έχω άλλα", του έλεγε ο αγοραστής. Και ο καημένος ο Μανώλας που δεν ήξερε αυτό το μεγάλο νόμμερο, απαντούσε: "Τι 100; Εγώ θέλω 80!"...



12 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΛ. ΚΟΤΖΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ... ΑΥΓΑ!

Η 12η Οκτωβρίου εορτάζεται ως Παγκόσμια Ημέρα του Αυγού. Οι πτηνοτρόφοι έχουν την τιμητική τους. Στην πλατεία Κοτζιά των Αθηνών στήνονται τηγάνια και φωτιές και ψήνονται εκατοντάδες ομελέτες, από τον Σύλλογο Πτηνοτροφικών Επιχειρήσεων Ελλάδος. Εφέτος έχει έναν λόγο παραπάνω η Γιορτή του Αυγού, αφού τον Απρίλιο οι σπουδαστές του ΙΕΚ ΞΥΝΗ κατασκεύασαν το μεγαλύτερο πασχαλινό αυγό του κόσμου (ύψους 2,5 μ.) στην εκδήλωση αγάπης του Χατζηκυριάκειου Ιδρ. Παιδικής Προστασίας.

22 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΘΗΡΑ ΓΙΑ ΝΑ ... ΜΕΘΥΣΕΤΕ

Την 22α Οκτωβρίου τιμάται ο προστάτης των κρασιών, άγιος Αβέρκιος. Τρανό πανηγύρι του γίνεται στην θήρα, όπου το μεθύσι με το φημισμένο εντόπιο κρασί είναι... υποχρεωτικό!



ΦΩΤ. Α. ΚΑΛΑΪΤΖΗ

ΟΚΤΩΒΡΗΣ, Ο ΜΗΝΑΣ ΤΟΥ ΚΑΣΤΑΝΟΥ

Γιορτή του Κάστανου γίνεται στο Έλος Χανίων. Στα μέσα Οκτωβρίου στην Άνω Χώρα Αιτωλοακαρνανίας, όπου γίνονται μαζί και του Τσίπουρου. Μέσα Οκτωβρίου και στην Δομνίστα Ευρυτανίας. Και στον Ελληνόπυργο του Δήμου Ιθώμης Καρδίτσας. Στον Δήμο Παγγαίου Καβάλας, κάθε 22 συνοδεία κόκκινου τοπικού κρασιού. Περί τις 22-24 στον Δήμο Ινναχωρίου. Κάθε τέλος Οκτωβρίου στην Καστανίτσα Κυνουρίας. Και στην Άρνα Λακωνίας. Στην Δαμασκηνιά Κοζάνης. Και στην Καρίτσα Λαρίσης.



ΦΩΤ. Α. ΚΑΛΑΪΤΖΗ